

**T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANA SANAT DALI**

**GİTAR EĞİTİMİNDE KULLANILAN 12 KÜÇÜK ETÜT
KİTABININ İNCELENMESİ**

Nihat AYDOĞDU

Yüksek Lisans

Tez Danışmanı: Doç. Mebrure Ayça ACAR

ISPARTA, 2024

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ

Bu tez .../.../20... tarihinde Anasanat Dalı **yüksek lisans** öğrencisi tarafından savunulmuştur ve aşağıdaki jüri üyeleri tarafından **oy birliği/oy çokluğu** ile kabul edilmiştir.

DANIŞMAN	Doç. M. Ayça ACAR	İmza:
ÜYE	Doç. Dr. Zeynel TURAN	İmza:
ÜYE	Doç. Dr. Yaşar ÖZELMA	İmza:

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

İmza ve Mühür
Doç. Deniz ÇELİKER
SDÜ Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürü

T.C.

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları aldığımı ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim (.../.../20...).

Nihat Aydoğdu

ÖNSÖZ

Bu araştırma Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi kapsamında hazırlanmıştır.

Konusu “Gitar Eğitiminde Kullanılan 12 Küçük Etüt Kitabının İncelenmesi” olan Yüksek Lisans Tezinde Klasik Gitar eğitimi baz alınmış ve 12 etüt analiz edilmiştir.

Giriş bölümünde, müziğin tanımı yapılmış ve çalgı eğitimi ile metotlara değinilmiştir. Birinci bölümde, klasik gitar eğitiminin teknik boyutu, etüt çalışmanın gerekliliği, egzersiz çalışmanın önemi, repertuvar boyutu, başlangıç düzeyi klasik gitar eğitimi, başlangıç düzeyi klasik gitar eğitiminde metotlaşma süreci ve başlangıç düzeyi klasik gitar eğitiminde kullanılan metotların içeriklerine genel bir bakış konuları ele alınmıştır. İkinci bölümde, araştırmanın yöntemi, modeli, sınırlılıkları, evreni ve örnekleme, çalışma grubu, verilerin toplanması ve analizi gibi başlıklara yer verilmiştir. Üçüncü bölümde, bulgular ve yorumlar iki başlık altında ayrı ayrı incelenmiştir. İlk başlıkta, doküman analizi yöntemiyle elde edilen bulgular sunulmuştur. Değerlendirme ve sonuç kısmında ise hedef davranışların içerdiği bulgular genel olarak değerlendirilmiştir.

Öncelikle, eğitim hayatımın her aşamasında bana destek ve yardımda bulunan değerli öğretmenlerime, bu araştırmanın ortaya çıkmasında ve hazırlanma sürecinde yönlendirmeleri, bilgi ve tecrübelerinden yararlanarak bana büyük katkı sağlayan tez danışmanım Sayın Doç. M. Ayça Acar’a en içten teşekkürlerimi sunarım.

Nihat AYDOĞDU

Isparta, 2024

ÖZET
GİTAR EĞİTİMİNDE KULLANILAN 12 KÜÇÜK ETÜT KİTABININ
İNCELENMESİ

Nihat AYDOĞDU

Süleyman Demirel Üniversitesi

Güzel Sanatlar Enstitüsü

Müzik Anasanat Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Yıl: 2024, Sayfa: 73

Danışman: Doç. Mebrure Ayça ACAR

Bu çalışmanın amacı, 12 Küçük Etüt Metodu'nun içerdiği hedef ve hedef davranışların analiz edilmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ve içerik analizi yöntemleri kullanılmıştır. 12 Küçük Etüt Metot kitabında yer alan toplam 12 etüt, hedef ve hedef davranışlar açısından altı kategoride incelenmiş ve öğrenci kazanımları bağlamında analiz edilmiştir.

Kitapta belirlenen 12 etüt, sağ ve sol el çalışma teknikleri ve süslemeler gibi teknik açıdan belirlenen davranışlar tek tek incelenmiş, analiz edilmiş ve hedef davranışlara yönelik sınıflandırmalar yapılarak ortaya çıkan sonuçlar yorumlanmıştır. Araştırmanın amacı 12 Küçük Etüt Klasik Metodu'nda yer alan etütlerin öğrencilere sunulması gereken teknik katkılarını tespit etmek ve öğrencilerin bu yönde bilinçli olarak çalışmalarını sağlamak amacıyla, kitapta yer alan etüt tekniklerinin analizini yapmaktır.

Araştırmanın önemi, klasik gitar eğitimcileri ve klasik gitara yeni başlayan öğrenciler için bu metodun kullanılabilirlik durumunu belirlemek, öğrenciye hedef ve hedef davranışları kazandırma yönünden incelemek ve bu hedefler doğrultusunda öğrencinin bilinçli bir şekilde çalışmasını sağlamaktır.

Araştırmada ulaşılan sonuçlar şu şekildedir: 12 Küçük Etüt Metodu adlı kitabın içerdiği hedef davranışlar açısından, klasik gitar eğitimi sürecinde kullanılmakta olan başlangıç düzeyi öğrencisi için kazandırılması beklenen hedef davranışlarla büyük ölçüde örtüştüğü görülmektedir. Kitapta bulunan etütlerin bağ ve senkop çalışmaları, sağ el parmak teknikleri, sol el bare tekniği, tonalitelerin kavratılması, süsleme, müzikalite, nüans, sağ elde akor kullanımı, staccato çalışmaları, akorlarda parmak numaralarının kullanımı, çapraz geçişlerin ve akor çevrimlerinin kullanımının hedef davranışlarının öğrenciye kazandırılmasında yeterli olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Gitar Eğitimi, Gitar Etüt Çalışması.

ABSTRACT

REVIEW OF 12 SMALL ETUDES USED IN GUITAR EDUCATION

Nihat AYDOĞDU

Suleyman Demirel University

Institute of FineArts

The Music Performance Department

MA Thesis

Year:2024, Page: 73

Supervisor: Assoc. Dr. Mebrure Ayça ACAR

The aim of this study is to analyze the objectives and behavioral targets presented in the 12 Minor Studies Method. Qualitative research methods such as document analysis and content analysis were employed in this research. A total of 12 studies in the 12 Minor Studies Method book were examined and analyzed across six categories in terms of objectives and behavioral targets, within the context of student achievements.

The 12 studies identified in the book were individually examined and analyzed in terms of technical behaviors such as right and left-hand techniques, embellishments, and others. Results were classified according to behavioral targets, and conclusions were drawn based on the analysis. The research aims to analyze the study techniques presented in the 12 Minor Studies Classical Method, aiming to identify the technical contributions that should be provided to students and to facilitate students' conscious practice in this direction.

The significance of the research lies in determining the applicability of this method for classical guitar educators and beginners, examining its effectiveness in imparting objectives and behavioral targets to students, and ensuring that students practice consciously towards these goals.

The findings of the research indicate that, in terms of the behavioral targets contained in the book titled "12 Minor Studies Method," there is significant alignment with the expected behavioral targets for beginner-level students in classical guitar education. It is concluded that the studies in the book adequately contribute to imparting behavioral targets to students in areas such as string and syncopation studies, right-hand finger techniques, left-hand bar techniques, tonality comprehension, embellishments, musicality, nuances, chord use in the right hand, staccato studies, finger numbers in chords, cross transitions, and chord progressions.

Keywords: Classical Guitar Education, Guitar Etude Study.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar DİZİNİ	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	vi
RESİMLER DİZİNİ	vii
GİRİŞ	1

I. BÖLÜM

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	6
1.1. Gitar Eğitimi	6
1.1.1. Gitar Eğitiminin Teknik Boyutu	7
1.1.1.1. Gitar Eğitiminde Etüt Çalışmanın Gerekliliği	8
1.1.1.2. Gitar Eğitiminin Repertuar Boyutu	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.2. Başlangıç Düzeyi Gitar Eğitimi.....	10

II. BÖLÜM

2. YÖNTEM.....	12
2.1. Araştırmanın Modeli.....	12
2.2. Sınırlılıklar	12
2.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	12
2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi	12

III. BÖLÜM

3. BULGULAR VE YORUMLAR	13
3.1. Doküman Analizi Yöntemi ile Elde Edilen Bulgular	13
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	44
KAYNAKÇA	46

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. 12 küçük etüt metoduunda yer alan etütlerin ritmik yapı bulguları.....	33
Tablo 2. 12 küçük etüt metoduunda yer alan etütlerin melodik ve armonik yapı bulguları	33
Tablo 3. 12 küçük etüt metoduunda yer alan etütlerin başlangıç düzeyindeki öğrencilerin sağ el teknik kazandırma bulguları	35
Tablo 4. 12 küçük etüt metoduunda yer alan etütlerin, başlangıç düzeyindeki öğrencilerin sol el tekniği kazandırma bulguları	36
Tablo 5. 12 küçük etüt metoduunda yer alan etütlerin başlangıç düzeyi öğrencilerinin müzikal ifade ve dinamiklerinin hedef davranışlar bağlamında kazanım bulguları	38
Tablo 6. 12 küçük etüt metoduunda yer alan etütlerin, başlangıç düzeyindeki öğrenciler açısından eğitimsel kazanım bulguları.....	40

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Bir Nolu Etüdün Gösterimi	15
Şekil 2. İki Nolu Etüdün Gösterimi	17
Şekil 3. Üç Nolu Etüdün Gösterimi	18
Şekil 4. Dört Nolu Etüdün Gösterimi	20
Şekil 5. Beş Nolu Etüdün Gösterimi	22
Şekil 6. Altı Nolu Etüdün Gösterimi	24
Şekil 7. Yedi Nolu Etüdün Gösterimi	25
Şekil 8. Sekiz Nolu Etüdün Gösterimi	26
Şekil 9. Dokuz Nolu Etüdün Gösterimi	28
Şekil 10. On Nolu Etüdün Gösterimi	30
Şekil 11. On Bir Nolu Etüdün Gösterimi	31
Şekil 12. On İki Nolu Etüdün Gösterimi	32

RESİMLER DİZİNİ

Resim 1. Klasik gitar eğitiminde sağ el & sol el parmak isim ve numaraları (https://www.guitardaily.net/blog/gitarda-parmak-harf-ve-numaralari , 02.10.2024).....	13
---	----

GİRİŞ

Toplum yapısının oluşmasında rol oynayan bilim, teknoloji ve sanat kavramları insan yaşamının vazgeçilmez öğeleridir. Bu öğelerden yeterince yararlanıldığında, insan yaşamındaki olumsuzluklar ve eksiklikler giderilmektedir. İnsanları özgür kılarak güzellikler yaratan sanat ve toplum arasındaki etkileşim sonucunda, karşılıklı gelişim ve güçlenme gerçekleşmektedir. Sanat bir duygu, bir tasarı veya bir güzelliğin ifade edilmesinde kullanılan metotların tümünü içermektedir. Bu metotların sonucunda ulaşılan yaratıcılık ise sanat ürününü oluşturmaktadır. Tüm sanat dalları içinde, insan ruhu üzerinde en derin etkiyi bırakan sanatın müzik olduğu kabul edilmektedir. Toplumla etkileşerek bütünleşmiş sanatların başında yer alan müzik; bir milletin gelişmişlik düzeyini de göstermektedir. Müzik bireyler arasında uzanan evrensel bir dil olması, farklı dil ve kültürel değerlere sahip olan insanları aynı ezgide birleştirecek güce sahip olması gibi özellikleri sayesinde, sanat dalları içerisinde çok özel bir konuma sahip olmaktadır (Öz, 2001:102).

Müzik, insan yaşamının her döneminde; onunla birlikte yaşayan bir olgu olmuştur. İnsanın içinde yaşadığı çevrede kaynağı, türü ve işlevi açısından birbirinden ayrılan müzik çeşitleri bulunmaktadır. Çeşitli öğelerden oluşan müziksel çevre, içinde yaşayan insanla birlikte sürekli bir oluşum, değişim ve gelişim halindedir (Uçan, 1994:24). Güzellik algısı yaratılırken aynı zamanda insanı düşündüren müzik sanatının amacı; öncelikle güzellik duygusunu oluşturmak ve bu duygunun oluşmasını arzuladığı insan ruhuna uyarıcı bir etki yaratmaktır (Akdoğan, 1995:44).

Günümüzde güzel sanatlar alanında ön sıralarda yer alan müziğin, insan yaşamındaki yeri ve önemi kuşkusuz herkes tarafından kabul görmektedir. Başlangıçta insanoğlunun benliğinden gelen ve doğanın vermiş olduğu ilhamlarla keşfedilen müzik daha sonraları gelişime uğramış ve çeşitlenerek bir bilim dalı haline gelmiş ve bugünlere kadar ulaşmıştır. Hem bir bilim dalı hem de sanat dalı olan müzik, kendine özgü öğretim teknikleri ve metotlarını içeren müzik eğitimi başlığı altında yeni bir eğitim alanı oluşturmuştur (Özdek, 2006:9). Bireyler üzerinde sevgi, sorumluluk, yaratıcılık duygularının gelişmesini sağlayan müzik eğitiminin amacı; bir müziği sevdirmenin yanı sıra müzik dinleme ve yargılama becerisini geliştirerek bireysel beğeni düzeyini yükseltmektir (Öz, 2001:105).

Bu bilgiler doğrultusunda, müzik eēitiminin temel boyutlarından biri olan çalgı eēitimi; müziksel ve bilişsel beceriler ile çalgı tekniēine ilişkin becerilerin gelişimini içeren bir süreç olarak görülmektedir. Çalgı eēitimi sürecinde aynı anda birçok beceri kazanılmaktadır. Bu süreçte önceden edinilen beceriler istemsiz yerine getirilen davranışlar haline getirilirken yeni edinilen beceriler ilişkisel ve bilişsel olarak işlenmeye devam etmektedir (Hallam 2006:102). Schleuter (1984:82) bir çalgı çalmanın, nesne kontrolü gerektiren temel becerilerin sistematik olarak gerçekleştirilmesini gerektirdiēini ifade etmektedir. Çalgı eēitiminin müziksel ve tekniksel becerilerin sistematik bir çerçevede dzenlendiēi önemli bir süreci barındırdıēı fark edilmektedir. Çalgı öğrenme sürecinde gerekli kazanımların edinilmesinde metotlar önemli rol oynamaktadır. Metot, müzikte bir çalgının yöntemli bir biçimde öğrenilmesi için hazırlanmış olan eğitim kitaplarıdır (Say, 1992:819). Çalgı metotları hazırlanırken eğitimciler çalgının teknik özelliklerini ve çalgı almak için edinilmesi gereken becerileri göz önünde bulundurarak çeşitli yöntem ve yaklaşımları temel almaktadırlar (Ertekin Kaya ve Kaya, 2024:142).

Bu bağlamda, zengin bir içeriēe sahip olan çalgı eēitiminde yer alan klasik gitar, uzunluēu 65–66 cm, ses genişliēi 3,5 oktav olan altı telli bir çalgı olarak tanımlanmaktadır. Hem solo hem eşlik algısı olarak kullanılabilirliēi, çok sesli olması, taşınabilir ve temininin kolay olması gibi nedenlerle öğretmenler ve öğrenciler arasında her geçen gün daha da yaygınlaşan bir çalgı olarak görülmektedir. Özellikle de son yıllarda yapılan gitar festivalleri, gerçekleştirilen resitaller, radyo ve televizyon programları sayesinde gitar, ülkemizde yaygınlaşıp benimsenmeye başlanmıştır (Kkosmanoēlu, 2011:336).

Ülkemizde gitar, önceleri sadece eğlence mziēinde kullanılan bir çalgı olmuş, daha sonra az sayıda da olsa konser vermeye gelen yabancı gitaristler, radyo yayınları, çeşitli vesilelerle yurt dışına gidip gelen kişilerin getirdiēi plak ve notalar, klasik gitarın ülkemizde yaygınlaşmasına neden olmuştur (Halvaşı, 1994:54). Uzun süre sadece özel dersler şeklinde devam eden klasik gitar eēitimi zamanla okullara da girmeye başlamış, önce konservatuvarlarda, daha sonra da eğitim fakültelerinin müzik eēitimi bölümlerinde klasik gitar dersleri verilmeye başlanmıştır. Müzik eēitimi veren yüksek öğretim kurumlarında klasik gitar eēitimine ilk olarak Erol Küyel tarafından 1973–1974 öğretim yılında “Okul algı Kümeleri Dersi” adı altında Gazi Eğitim

Enstitüsünde başlanmıştır. Bunu, bireysel çalgı dersi olarak 1977–1978 öğretim yılında “Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı”, 1983 yılında “Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü”, 1985 yılında “Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü”, 1986 yılında “İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı ve Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı” (yarı zamanlı) izlemiştir. Daha sonraki yıllarda eğitim fakültelerinin bazı müzik eğitimi bölümlerinde de klasik gitar dersi okutulmaya başlanmıştır (Tarman, 1995:4). Böylece yaygınlaşan klasik gitar eğitiminde de gerekli teknik ve teorik bilgilerin öğretilmesinde kullanılan yerli ve yabancı birçok klasik gitar metodu kullanılmaktadır. Metotlar incelendiği zaman içerdikleri temel ve teknik davranışlara göre farklılıklar gösterebilmektedirler. Gitar eğitimcileri kendi izledikleri yola göre bir ya da birden fazla metodu gitar eğitimi süresince kullanmaktadırlar (Küçükosmanoğlu, 2011:336).

Klasik gitar eğitimi birbiri ile ilişkili aşamalarla gerçekleşen bir süreçtir. Bu sürecin ilk aşaması gitar için gerekli tutuş-oturuş pozisyonunun doğru bir biçimde kazandırılmasıyla başlar ve parmakların esnekliği, sağ ve sol el koordinasyonunun sağlanması, eser çalışma yöntemleri, çalışma disiplini, eser dinleme ve yorumlama gibi davranışların kazanılması şeklinde devam etmektedir (Akçay, 2011:19). Belirtilen sebeplerle gitar eğitiminin en önemli aşaması öğrenciye çalgıya yönelik temel becerilerin kazandırıldığı başlangıç düzeyi olmaktadır (Öztutgan ve Tecimer, 2017:60).

Klasik gitar eğitimine başlangıç için birçok yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemlerden sadece bir tanesi dâhilinde eğitim verilebildiği gibi, eğitmenler karma bir şekilde de bu yöntemlerden faydalanabilmektedirler. Başlangıç için tek yöntem kullanılmış olsa dahi öğrenciler belirli bir seviyeye eriştikten sonra eğitmenlerinin gözetiminde her dönemden düzeylerine uygun olarak çeşitli bestecilerin etüt ve eserlerini çalışmaları gerekmektedir (Özdek, 2006).

Klasik gitar öğretiminde kullanılan metotların nitelikli olarak tanımlanabilmesi için bu metotlar; beş duyuyu etkileyen unsurlar taşıması, kalıcı bir öğrenme sağlanmasına hizmet etmesi, öğretilecek konuları somut hale getirmesi beklenmektedir. Gitar metotlarının anılan kriterleri taşıması halinde bu kitaplar hem

öğrenmeyi kolaylaştırabilir hem de bilimsel bir kitap niteliği taşıyabilmektedirler (Arslanoğlu, 2010:5).

Gerçekleştirilen bu çalışmada Behzat Cem Günenç'in 12 Küçük Etüt adlı metodunda yer alan klasik gitar eğitimi için yazılmış etütlerin, öğrenci kazanımları bağlamında doküman analizi yapılarak, hedef davranışlar açısından incelenmiş ve içerik çözümlemesi yöntemi ile edinilen veriler yer almaktadır.

Problem Durumu

Araştırmanın problem cümlesi “Behzat Cem Günenç’in klasik gitar eğitimi için hazırlanmış 12 Küçük Etüt Kitabında yer alan etütlerin içerdiği ve kazandırmayı amaçladığı hedef davranışlar ne ölçüde yeterlidir?” olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Çalışmanın amacı, 12 Küçük Etüt metodunda yer alan etütlerin öğrencilere kazandırılması amaçlanan teknik kazanımlarını tespit etmek ve bu bağlamda etüt tekniğinin analizini yapmaktır.

Araştırmanın Önemi

Başlangıç düzeyi gitar öğrencileri için bu metodun öğrenciye hedef ve hedef davranışlarını kazandırma yönünden incelenmesi ve bu doğrultuda öğrencinin kazanımlarına koşutluk sağlayacak biçimde çalışmasını sağlayabilmek açısından önemli bir çalışmadır.

Sayıltı

Çalışmada belirlenen araştırma yöntemi, araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygundur. Veri toplamada kullanılan teknolojinin, araştırma için gerekli bilgi ve kaynaklara erişimi sağlayacak nitelikte olduğu varsayımına dayanır.

Alt Problemler

12 Küçük Etüt Metodu’nda yer alan etütlerin ritmik yapı özellikleri nelerdir?

12 Küçük Etüt Metodu’nun melodik ve armonik yapı özellikleri nedir?

12 Küçük Etüt Metodu’ nun başlangıç düzeyi öğrencilerinin sağ el tekniği kullanımı hedef davranışını kazandırma durumu nedir?

12 Küçük Etüt Metodu' nun başlangıç düzeyi öğrencilerin sol el teknikniği kullanımı hedef davranışını kazandırma durumu nedir?

12 Küçük Etüt Metodu' nun başlangıç düzeyi öğrencilerin müzikal ifade ve dinamikleri kazandırma durumu nedir?

12 Küçük Etüt Metodu' nun başlangıç düzeyi öğrencilerinin eğitimsel kazanımlar açısından durumu nedir?

I. BÖLÜM

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Gitar Eğitimi

Klasik gitar, tellerle çalınan ve genellikle altı telli bir enstrüman olan müzikal bir çalgıdır. Klasik gitar eğitimi, müzikal gelişim için değerli bir araçtır ve öğrencilere derinlemesine bir müzikal eğitim sunmaktadır. Klasik gitar eğitimi ile öğrencilere doğru parmak pozisyonları kullanabilme, el- bilek kontrolü sağlama gibi temel teknikler öğretilirken, müzikal ifade, müzik teorisi ve analizi, çalışma disiplini, estetik algının gelişimi ve performans yeteneği gibi birçok kazanım sağlamaktadır.

Klasik gitar eğitiminde, öğrencinin eserleri yorumlama sürecine geçmeden önce bestecinin yaşamı, tarzı ve dönemi hakkında araştırma yapması, müzikal yeteneklerini geliştirmeye ve yorumlama becerilerini güçlendirmeye katkı sağlayabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, gitar eğitimi sırasında sadece müzik eserlerinin değil, aynı zamanda klasik gitar edebiyatının da öğretildiği görülebilmektedir. Sadece eserlerin analiziyle değil, aynı zamanda dönemin koşulları, bestecinin karakteri ve sosyal olaylar üzerinden yapılan değerlendirmeler, öğrencinin eserleri yorumlama yeteneğini ve yaratıcılığını önemli ölçüde geliştirebilmektedir. Klasik gitar eğitiminde, öğrencilere zihinsel, fiziksel ve duygusal beceriler kazandırmak için uygulanacak yöntemler, farklı seviyelerde belirlenebilmektedir. Bu seviyeler genellikle başlangıç, orta ve ileri düzey olarak sınıflandırılmaktadır.

Öğrencinin seviyesi dikkate alınarak ona uygun hedef davranışların belirlenmesi, klasik gitar eğitiminde önemli bir rol oynamaktadır. Her öğrencinin farklı seviyelerde olabileceği göz önünde bulundurularak, doğru düzeydeki hedeflerin belirlenmesi, öğrencinin gelişimine daha etkili katkı sağlamaktadır.

Klasik gitar eğitimi sürecinde öğrencinin el ve beyin hareket sistemini üst seviyelere çıkarması gerektiği için bazı sorunlar da ortaya çıkabilmektedir. Bu sorunlar ilk kez karşılaştıkları kas hareketleriyle ilgili öğrenme zorunluluğundan kaynaklanmakta, öğrenci ve öğretmen arasında problem oluşturabilmektedir. Sorunların aşılmasında öğretmenin kendisini ve gitarı öğrencisine sevdirmesi ve cesaretini kırarak eleştirilerden kaçınması gerekmektedir. Öğrencinin durumuna yönelik öğretim materyali geliştirilmesi uygun görülmektedir. (Aydın, 2016).

Bu süreçte, sabırlı bir eğitmen ve uygun öğretim materyallerinin kullanılması, öğrencinin motivasyonunu artırarak daha istekli bir şekilde çalışmasını sağlamaktadır.

1.1.1. Gitar Eğitiminin Teknik Boyutu

Klasik gitar, ses üretiminde diğer klasik batı enstrümanlarından farklı bir yapıya sahiptir. Yaylı çalgılarda ses, yayın teline sürtünmesiyle, piyanoda ise çekiçlerin tuşlara vurmasıyla ortaya çıkmaktadır. Ancak klasik gitarda ses, icracının parmak uçlarının doğrudan tellere dokunmasıyla üretilmektedir. Bu durumda, icracının parmak yapısı (uzunluk, kalınlık), tırnak yapısı (uzunluk, sertlik), cilt durumu (kuru, nemli) gibi fiziksel özellikler doğrudan ses kalitesini etkilemektedir. Bu özellikler nedeniyle klasik gitaristler, farklı tırnak şekilleri ve çalım açıları denemek durumunda kalmaktadırlar. Bu süreç boyunca yüzyıllar içinde çeşitli çalım teknikleri geliştirilmiş olsa da enstrümanın tutuşu, sağ-sol el pozisyonu ve ton üretimi konularında standart bir yaklaşım geliştirilememiştir. Sonuç olarak, klasik gitar diğer enstrümanlardan daha fazla icracının fiziksel özelliklerinin ve tercihlerinin ön planda olduğu bir enstrüman olarak görülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda gitar, Rönesans döneminden klasik gitara kadar uzanan evrim sürecinde önemli değişimler yaşanmış ve tarihsel süreç ilerledikçe günümüze kadar yenilenmeye devam etmiştir. Bu değişimler, oturuş ve tutuş pozisyonlarını etkileyerek sağ ve sol el teknik kullanım yöntemlerinde belirgin farklılıklar ortaya çıkarmıştır. Klasik gitar eğitiminin boyutları enstrüman için doğru pozisyonun sağlanması, nota okuma ve eser tanıma, düzenli ve disiplinli çalışma, çok sesli müziklerde melodiyi duyma-anlama-uygulama, bilinçli çalma, teknik beceriler ve müzikal yorum gibi başlıklar altında incelenmektedir. Bu bağlamda klasik gitar tekniği, gitarın kökenleri ve gelişimiyle yakından ilişkilidir.

Gitarın modern formuyla ilgili tekniklerin temelleri, özellikle 19. yüzyılda İspanya'da gelişmiştir. Klasik gitarın etimolojisi, gitarın tarihsel evrimini ve bu evrimin müzikal tekniklere nasıl yansıdığını anlamamıza yardımcı olmaktadır. Müzikal ifadeyi doğru bir şekilde aktarabilmek için öğrencinin teknik becerilerinin gelişmiş olması önemlidir. Müzikal ifade olmadan teknik becerilerin anlamı azalmakta; aynı şekilde, teknik olmadan da eserleri doğru bir biçimde yorumlamanın mümkün olmadığı görülmektedir. Bu iki unsur arasındaki denge, eserin doğru bir şekilde icra edilmesini sağlamaktadır. Dolayısıyla, yorumcu müzikal ifadeye ve teknik konulara önem verdiğinde, eseri daha başarılı bir şekilde icra edebilmektedir.

Klasik gitarda eserleri icra edebilmek için gereken bazı yöntemler ve teknikler karşımıza çıkmaktadır. Bu teknikler icracıya göre farklılıklar gösterse de temel olarak şu şekildedir; Apoyando, Tirando, Arpej, Tremolo, Rasgueado, Pizzicato, Legato, Bare, Vibrato, Süslemeler, vb. teknikler görülmektedir. (Tyler ve Sparks, 2002)

1.1.1.1. Gitar Eğitiminde Etüt Çalışmanın Gerekliliği

Klasik gitar eğitiminde, teknik becerilerin geliştirilmesi için etütlerin önemi büyüktür. Etütler, zorluk dereceleri ve düzenli çalışma sayesinde gitar öğrencilerinin tekniklerini güçlendirip geliştirmelerine katkı sağlamaktadır. Gitar literatüründeki bu önemli parçalar, öğrencilerin müzikal becerilerini en üst seviyeye çıkarmayı hedeflemektedir. Öğrenciler, farklı seviyelerde etütler üzerinde çalışarak, icra yeteneklerini geliştirmekte ve daha iyi performanslar sergilemeye hazırlanmaktadır.

Yapılan literatür taraması sonucunda konuya uygun çalışmalar incelendiğinde, etüt çalışması yapılırken öğrencilerin de uyması gereken davranışlar ve disiplin kuralları bulunmaktadır. Bu davranışların en başında seviye uygunluğu, doğru tutuş pozisyonları ve yavaş- anlamlı çalım gelmektedir. Öğrenciler çalacağı etütleri ayırarak, rutin bir program yapıp sürekli pratik yaparak nüans ve tempoya uyarak seviyeli bir şekilde ilerlemeleri gerekmektedir. Öğrenci seviyesine uygun olmayan etütlerden uzak durulmalı ve seviye tespitine göre uygun çalışma etütleri seçilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda klasik gitar eğitiminde bilinen en eski kaynaklardan biri olan "Francesco Corbetta'nın Gitarre Manier" adlı metot kitabı kabul edilmektedir. 17. yüzyılın ortalarında İtalyan bir besteci ve gitaristi olan Francesco Corbetta'ın "Guitarre Manier" (1650) adlı eseri, gitar üzerine yazılan ilk büyük metot kitabı olarak bilinmektedir. Corbetta'nın bu kitabı, klasik gitar çalma teknikleri, pozisyonları, armonileri ve çeşitli tarzları öğreten ayrıntılı bir rehber ve dönemin gitar müziğinin önemli bir kaynağı olarak görülmektedir. Dolayısıyla "Guitarre Manier", klasik gitar eğitimi ve tekniklerinin gelişiminde önemli bir kilometre taşı olarak kabul edilmektedir. (Turnbull, 1974).

Genel çalgı eğitiminde olduğu gibi klasik gitar eğitiminde de etüt çalışmanın önemi çok büyüktür. Bu çalışmalar iki bölümde incelenecek olursa; Sol el çalışmaları yaparken gamlar, kromatik geçişler, legato bağları, doğru parmak numaralarına uyma, seste netlik çalışmaları önemliyen; sağ elde ise tirando vuruş, apoyando vuruş, pima

parmak numaraları, tremola vuruşlarına uyma, piyano forte gibi kavramları görüp uygulamak ve nüansları tam anlamıyla yansıtip icra etmek çok önemli ve gerekli örnek unsurlardan bazıları olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte bir diğer önemli unsur ise metronom kullanımına uygun olarak çalışmaktır. Metronomla çalışma, gitar öğrencilerinin ritim duygusunu geliştirmenin yanı sıra bir eseri ilk çalışmaya başladıklarında o eseri daha iyi anlamalarına da yardımcı olabilmektedir. Yavaş tempoda çalışma, bazı ifadelerin daha net anlaşılmasını sağlayabilirken, metronomun hızlandırılmasıyla birlikte teknik egzersizler parmaklara daha rahat bir şekilde öğretilmektedir. (Sor, 1830).

1.1.1.2. Gitar Eğitiminin Repertuar Boyutu

Gitar eğitimde repertuar seçimi çok önemli bir unsur olarak görülmektedir. Seviyeli bir başlangıç, sistemli bir ilerleme sağlamaktadır. Bu seçim, öğretimi sağlayacak kişi tarafından tespit edilmektedir. Tespit sırasında seviye belirlenmekte ve belirlenmiş seviyeye göre ön hazırlık yapılarak program oluşturulmaktadır. Öğrenci kazanımları ise bu durumda ilerleme ve gelişim sağlamaktır. Bu aşamada başlangıç seviyesinde verilebilecek birçok örnek metot bulunmaktadır. En çok tercih edilen kaynaklardan olan (Rodriguez Arenas) Libro 1 kitabının içeriği ve tekniksel seviyeli ilerleyişi aynı şekilde örnek göstermek gerekirse by Frederick m.noad solo guitar playing book 1 kitabı ve içindeki gam pozisyonları çeşitli teknikler ve bestecilerin seçili eserlerinin sıralanışı gitar öğrenimine başlayan öğrenciler için örnek kaynaklardan birkaç tanesidir.

Repertuar seçimlerinin öğrenciye kazandırdığı bir diğer önemli hedef, nota okuma yeteneğinin geliştirilmesidir. Bu yetenek, deşifre becerilerini pekiştirerek öğrencilerin geniş bir repertuara hâkim olmalarını sağlamaktadır. Notaları kolayca okuyabilen öğrenciler, aynı zamanda eserlerin dönemsel ve yapısal formları hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Bu bilgi, eserlerin yapısal analizlerini yapmalarına ve bir eseri çok boyutlu olarak değerlendirmelerine olanak tanımaktadır. Böylece, müzikal analiz yetenekleri de bu süreçte gelişmekte ve öğrenciler, eserleri teknik ve müzikal olarak anlamalarını sağlayarak müzikal ifadeyi güçlendirmektedirler. Bu nedenle, eserleri müzikal olarak ifade etmeye yönelik yapılan repertuar seçimleri büyük önem taşımaktadır. Farklı dönemlere odaklanarak yapılan bu seçimler, öğrencilere çeşitli

müzikal deneyimler kazandırmakta ve aynı zamanda geniş bir perspektif sunmaktadır. (Yılmaz, 2016).

1.2. Başlangıç Düzeyi Gitar Eğitimi

Başlangıç düzeyinde öğrencinin enstrumana karşı ilgili olması önemli bir etkidir. Bu ilgi ve istek ancak çocuğun müziği ve gitarı tanınması, fark etmesi veya hissetmesiyle mümkün görülmektedir. Eğer çocuğun çeşitli çalgıları tanıma şansı olur ve gitara olan ilgi ve isteği ortaya çıkar ise; istenilen durum oluşmuştur denilebilir.

Klasik gitarlar 4 farklı boyuttan oluşmaktadır. Bunlar $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ ve tam boy olarak nitelendirilen $\frac{4}{4}$ den oluşmaktadır. Bu gitarlar insanların boyu ve kilosuna göre nadiren farklılık gösterse de $\frac{1}{4}$ boyutlu klasik gitarlar yaygın olarak 4-6 yaş arası, $\frac{1}{2}$ boyutlu klasik gitarlar 6-8 yaş arası, $\frac{3}{4}$ boyutlu klasik gitarlar 9-12 yaş arası ve tam boyutlu ($\frac{4}{4}$) klasik gitarlar 12 yaş üstü öğrenciler için uygun olduğu düşünülebilir.

Klasik gitara başlayacak kişinin fiziksel yapısına göre gitar belirlenmektedir. İlk olarak gitar öğrencinin çalabileceği boyutta ve şekilde olmalıdır. Daha sonra gitarda bakılması gereken unsur, gitarın rahatlığı ve ses netliği olmaktadır. Bu unsurlara dikkat edilmesi, gitara başlayacak kişinin doğru teknikte başlaması ve rahat hızlı bir ilerlemeye kavuşup ilgisinin artmasına neden olacaktır. Başlangıç düzeyi klasik gitar eğitimine başlayan öğrencilere ilk olarak tutuş, oturuş ve tırnak törpüleme öğretilmektedir. Vücudunu rahat hissetmesi, sağ ve sol kolunu doğru yere koyması, ayaklık ve oturağını doğru seviyede ayarlamasının gerekliliği öğretilmektedir. Bu bilgiler, eğitim alacak kişilerin sağlıklı bir şekilde eğitime devam etmesini sağlamaktadır. Aksi takdirde bu durumlara dikkat edilmez ise ileride kas ve kemik sisteminden kötü etkilenerek, çeşitli sorunsallara yol açabilmektedir. V küçük olmalı ve böyle bu durumla devam edilirse zorlamalar meydana gelip eğitimin istemsizce devam edilememesine yol açacaktır. (Yücel, 2017).

Bu bilgiler doğrultusunda başlangıç düzeyi klasik gitar eğitiminde ilk öğrenilmesi gereken bilgi, nota okuma ve tanıma bilgisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrenciye nota okuma becerisi kazandırılması için birçok farklı teknik bulunmaktadır. Bu farklılıklar öğrencilerin doğru pedagojik yaklaşım ve yaşları da göz önünde bulundurularak, doğru materyal ve kaynaklarla destekleyerek kalıcı bir eğitim yolu izlenmektedir.

Nota yaklaşımdan sonraki önemli kazanım ise öğrencilerin doğru teknik bilgisi edinme ve uygulamasıdır. Sağ el apayendo, tirando teknikleri ile başlanıp sık tekrarlar tekniği öğrencinin uzun süreli alıştırmaları ve sağ el parmak tırnaklarını bu alıştırma sayesinde takılma, ses yüksekliğini ayarlama, tırnaklarda kırılma gibi olumsuz durumlara göre törpüleyip belirli bir disiplin sorumluluğu haline getirmelidir. Sağ el oturtulduktan sonra sol el dik basma ve bilek hareketleri gösterilmektedir. Notaları okuyup sol el ve sağ elle kombine edilecek basit alıştırma yapılmaktadır. Sol elle yapılacak tekniklerin küçük şarkılarla desteklenip öğrenilmesi hedeflenmektedir. Bu öğrenim sürecinde öğretmenin kaynak bilgisi ve yaklaşımı öğrencinin enstrümana ve müziğe olan ilgisini olumlu veya olumsuz yönde etkileyecektir (Rodríguez Arenas, J. 1992).

II. BÖLÜM

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, sınırlılıklar, araştırmanın evreni ve örnekleme, verilerin toplanması ve analizi ile ilgili aşamalara yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Konular hakkında fikir oluşturmak ve dokümanlardan anlam çıkarmak için kullanılan doküman analizi yöntemi, dokümanların içeriğini belirli bir sistem içerisinde analiz etmek için de kullanılmaktadır (Kıral, 2020:173). “İncelenen olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren belgelerin ayrıntılı olarak taranması ve bu bilgilerden yeni bir bütünlük oluşturulmasına belge/metin analizi denir” (Balcı, 2018:376).

2.2. Sınırlılıklar

Yapılan araştırma “12 Küçük Etüt” kitabı içerisinde yer alan teknik ve müzikal davranışlar ile sınırlandırılmıştır.

2.3. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın çalışma evrenini “12 Küçük Etüt” kitabı, örneklemini ise kitabın içerisindeki 12 adet etüt oluşturmaktadır. “12 Küçük Etüt” kitabındaki tüm etütlerin incelenmesi üzerine araştırmada çalışma evreninin tamamına ulaşılmıştır.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Yapılan araştırmada kullanılan veriler, “12 Küçük Etüt” kitabı içerisindeki 12 adet etütten oluşmaktadır. 12 Küçük Etüt kitabında bulunan etütler, içerik çözümlemesi ile analiz edilmiştir.

Bu bağlamda belirlenen 12 adet etüt tonalite, sağ ve sol el çalış teknikleri ve süslemeler olarak belirlenen davranışlar tek tek incelenmiş, analiz edilmiş, hedef davranışlara yönelik sınıflandırmalar yapılarak ortaya çıkan sonuçlar yorumlanmıştır.

III. BÖLÜM

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde kitapta yer alan 12 adet etüt dinlenerek ve doküman analizi yapılarak tek tek incelenmiştir.

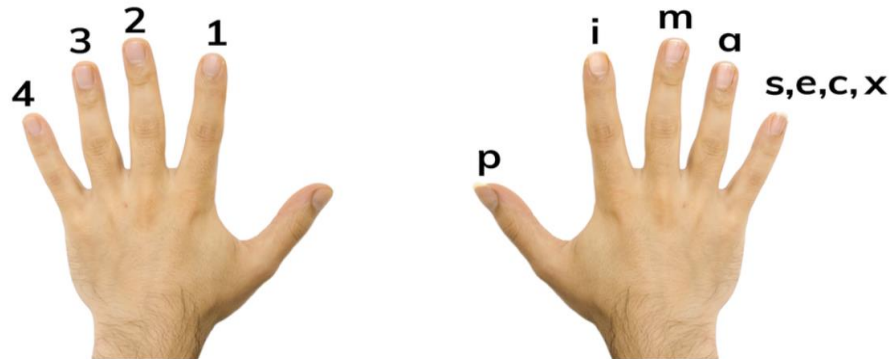
3.1. Doküman Analizi Yöntemi ile Elde Edilen Bulgular

Bu bölümde (klasik gitar çalmak ister misin?) projesinin 12 Küçük Etüt ‘de yer alan etütler tek tek incelenmiştir.

12 Küçük Etüt ‘de ilk olarak Roland Diyens’ in cümlesi ve Behzat Cem Günenç tarafından yazılan bir önsözle başlamaktadır. Günenç önsözünde

“Herkesin severek çalabileceği kolay bir eser yazmak, çok zor bir gitar konçertosu yazmaktan daha karmaşık bir iştir. Klasik gitar metodum için yazdığım 12 Küçük Etüdü yazmak yaklaşık bir sene mi aldı etütlerde benim için öncelikli olan öğrencilerin severek bıkmadan saatlerce çalabilecekleri küçük gitar parçalara hazırlamaktı. 12 etüdü hazırlarken sıra dışı bir yöntem izledim ücretsiz müzik eğitimi veren bir kurumda haftada 40 saat 6 gün boyunca yaş grubu 15 ile 60 arası değişen 350 kişiden oluşan 10 farklı sınıfta gitar öğretmeni olarak görev aldım. Temel müzik eğitimi notalar ve tellerin öğretiminden sonra etütlerimin çalınabilirliğini onların üzerinde denedim. Etütlerin sınıflar üzerindeki verimlilik ve sonuçlarına göre defalarca kez yeniden yazdım sabırla ve denemelerle geçen bir yılın ardından 12 etüt artık hazır. Daha sonraki sayfalarda 1’ den başlayarak 12 ye kadar yükselen seviyeli bir artış içerisinde her bir eserde ayrı ayrı öğretilmek istenen teknikler bulunmaktadır” (Günenç, 2018).

Parmak İsimleri

Sol El Rakamları

Sağ El Harfleri

Görsel 1. Klasik Gitar Eğitiminde Sağ El & Sol El Parmak İsim ve Numaraları (<https://www.guitardaily.net/blog/gitarda-parmak-harf-ve-numaralari>, 02.10.2024).

3.1.1.Sağ El Parmak Harfler ve Harflerin Anlamı

- Başparmak, **p** harfi ile adlandırılır. **Pulgar** kelimesinin baş harfidir.
- İşaret parmağı, **i** Harfi ile adlandırılır. **İndice** kelimesinin baş harfidir.
- Orta parmak, **m** harfi ile adlandırılır. **Medio** kelimesinin baş harfidir.
- Yüzük parmağı, **a** harfi ile adlandırılır. **Anular** kelimesinin baş harfidir.
- Serçe parmağı, eserlerde **s**, **e**, **c** ve **x** harfleriyle görmeniz mümkün.

Kısaca başparmaktan itibaren P İ M A X olarak akılda daha kolay kalıcı olabilmektedir.

Gitarda Sol El Numaraları

Sol El Parmak Numaraları

- İşaret parmağı, **1** numaralı parmağıdır.
- Orta parmak, **2** numaralı parmağıdır.
- Yüzük parmağı, **3** numaralı parmağıdır.
- Serçe parmağı, **4** numaralı parmağıdır.

Bu bilgiler doğrultusunda 12 Küçük Etüt Gitar Metodunda yer alan eserler sırasıyla incelenmiştir (<https://www.guitardaily.net/blog/gitarda-parmak-harf-ve-numaralari>, 02.10.2024).

Küçük Etüt No:1

Behzat Cem GÜNENÇ

Lento

0 5 p

3 6 p

1 p

0 p

5 m 2 m 3 0

0 p 3 p 1 p 0 2

9 p m i p m i 3

0 p 1 p 1 p 1 p

13 2 1 0 3 2

0 4 3 5 2 0 1

17 0 2 3 1 1

21 0 2 3 1 0

25 5 4 3 2 1 0 2 0 5

p p

Şekil 1. Bir Nolu Etüdün Gösterimi.

Bu çerçevede, bir numaralı etüt 33 ölçüden oluşmaktadır. Temposu (40-60 BPM) Lento dur. 3/4'lük ölçü birimi bulunmaktadır ve La minör tonunda yazılmıştır. İkilik ve dörtlük nota değerlerinden oluşan ve çok sayıda röpriz işareti bulunan etütte, sol elde klavye üzerinde basılması gereken notalar, porte üzerinde notaların üstünde 1-2-3 rakamlarıyla belirtilmiştir.

Etütte telleri belirtmek için yazılan rakamlar ise daire şekline alınmaktadır. Bu durum notaların hangi pozisyondan basılması gerektirdiğinin kazanımını sağlamaktadır. Sağ elin ilk dört ölçüsünü P parmağıyla çalınması gerektiğini ve beşinci ölçüye gelindiğinde M parmağı eklenerek çalınması gerektiği ölçüde gösterilmiştir. Dokuzuncu ölçüye gelindiğinde İ parmağı eklenmektedir ve P,İ,M parmak kullanımıyla etüde devam edilmiştir. Bu kullanım ileride arpej çalabilme yeteneğini kazanmayı hedeflemektedir. On üçüncü ölçüde yedi ölçü boyunca devam eden çapraz oktav atlayışları bulunmaktadır. Yirmi dokuzuncu ölçüde, otuzuncu ölçünün ikinci dörtlüğüne kadar pasajın p parmağıyla çalınması gerektiği notaların altına P harfini çizgiyle çekerek belirtilmiştir. Otuzuncu ölçünün üçüncü dörtlük notasında otuz ikinci ölçünün bitimine kadar uzatma bağı kullanılmıştır. Bu bağ, aynı iki nota üzerinde kullanıldığında ilk notanın çalındıktan sonra, ikinci gelen notanın değeri kadar uzatılması gerektiğini ve tekrar çalınmaması gerektiğini belirtmektedir. Sol elde la minör akorunu uzatma bağı ifadesini kullanılarak basılıp, sağ elde P parmağıyla yukarıya doğru tarama işareti bulunmaktadır. Bu şekilde yazılan etüt 2'li akor basımı ile bitirilmektedir (Şekil 1).

Küçük Etüt No:2

Behzat Cem GÜNENÇ

Grave Harm. 12 Harm. 12

3 5 7 9 11 13

rit.

Şekil 2. İki Nolu Etüdün Gösterimi.

İki numaralı etüt 15 ölçüden oluşmaktadır. Temposu (25-45 BPM) grave dir ve 4/4 lük ölçü birimi ile yazılmıştır. La minör tonunda, dörtlük, noktalı ikilik ve birlik nota değerlerinden oluşan etütte çok sayıda röpriz işareti bulunmaktadır. Sağ el pasajında ikili akorlar P+İ veya P+M parmaklarıyla çalınması gerekirken, üç sesli akorlar P+İ+M kalıbından oluşan eşlikle çalınmaktadır. Sol el pasajında parmaklar farklı kombinasyonlarda yazılmıştır. Birinci ölçüden başlayarak her 2li akordan sonra Floje tekniği kullanılmaktadır. Floje tekniği portede notaların üstünde (harm12) yazısıyla ifade edilmiştir. Floje tekniği, teli belli bir noktada hafifçe dokunarak, telin

titreşen bölümünü ikiye veya daha fazla parçaya ayırıp doğal veya yapay ses üretme tekniği olarak bilinmektedir. Yedinci ölçüde no birdeki tel belirtme ifadesi kullanılmıştır. Akorlarda oktav ve beşli aralıklar kullanılırken sol elde dördüncü parmak kullanılmaya başlanmıştır. On birinci ölçüde bulunan Ritardando, ölçünün altında rit__ yazısıyla ifade edilmiştir. On üçüncü ölçüde P parmak yürüyüşü ifade edilmiştir. Son ölçüde ise birlik nota değeri ile P+İ+M parmaklarıyla çalınarak etüt bitirilmiştir (Şekil 2).

Küçük Etüt No:3

Behzat Cem GÜNENC

Presto

Şekil 3. Üç Nolu Etüdün Gösterimi.

Üç numaralı etüt 22 ölçüden oluşmaktadır. Presto (168-200 BPM) temposunda olup, 4/4 lük ölçü birimi ile yazılmıştır. La minör tonunda yazılan etütte, birinci ve altıncı ölçüde senyo işareti kullanılmıştır. Alterasyona uğrayan Re nin diyez olduğu

durumlar bulunmaktadır. Sekizlik notalar ve son ölçüde dörtlük nota değerlerinden oluşmaktadır. Ayrıca etütte röpriz ve iki adet dolap işareti bulunmaktadır. Bu ölçülerde birinci dolap olarak ifade edilen ölçü çalındıktan sonra röpriz işaretiyle dönüş yapılmaktadır. Dönüş yapıldıktan sonra birinci dolaba gelindiğinde bu dolap atlanarak ikinci dolap çalınır ve bu şekilde bitirilmektedir. Etütte sağ ve sol ellerin birlikte yüksek tempoda uyum halinde olması ile hızlı arpej veya tremolo yapabilme kazanımı hedeflenmiştir. Sağ el pasajı birinci ölçüden son ölçüye kadar P-M+P-İ şeklide devam etmiştir. Sol el pasajı 1,2,3 numaralı parmaklarla ve farklı kombinasyonlarla son ölçüye kadar devam etmiştir. On dokuzuncu ölçüde ikinci etütte görülen ritardando işareti kullanılmıştır. Etütte yer alan son ölçüde ise bir dörtlük nota puandorg ifadesi kullanılmıştır. Puandorg, müzikte bir eserin belirli bir notasının ya da akorunun uzatıldığı, süslemelerin eklendiği veya özgür bir şekilde icra edilmesi olarak bilinmektedir. Bu bağlamda etüt, son ölçüde yer alan La notasının puandorg ifadesiyle bitirilmiştir (Şekil 3).

Küçük Etüt No:4

Behzat Cem GÜNEÇ

Tranquillo

16

Şekil 4. Dört Nolu Etüdün Gösterimi.

Dört numaralı etüt 16 ölçüden oluşmaktadır. Temposu (80-100 BPM) tranquillo olup, 2/4 lük ölçü birimi ile yazılmıştır. La minör tonunda yazılan etütte, birinci ölçüde P+İ+M+A parmaklarıyla çalınması gerektiği belirtilmiş ve bu durum üçüncü etütün çalışılıp artık arpej tekniğinin kazanıma uğramasının göstergesi niteliğinde olmuştur. Sol elde 1,2,3,4 parmaklarının farklı kombinasyonlarda kullanılması gerektiği gösterilmiş ve yine bazı notaların önceki etütler gibi hangi telden basılması gerektiği belirtilmiştir. Üçüncü ölçüden onuncu ölçüye kadar röpriz işareti kullanılmaktadır. Onuncu ölçüde la notasına alterasyon kullanımı ve on birden on üçe kadar bir röpriz işareti daha kullanılmıştır. On üçüncü ölçüden on dördüncü ölçünün sonuna kadar ritardando işareti ifade edilmiş ve on dördüncü ölçünün sonunda

puandorg işareti kullanılmıştır. Bu şekilde ilerleyen etüt, on beşinci ve on altıncı ölçülerde ikilik nota ile akor basılıp bitirilmiştir (Şekil 4).

Küçük Etüt No:5

Serenata

Behzat Cem GÜNENÇ

p i m a m i p i m a p i m a m i p i m a

Şekil 5. Beş Nolu Etüdün Gösterimi.

Beş numaralı etüt, 33 ölçüden oluşmaktadır. Temposu (90-110 BPM) Serenata olup, 4/4'lük ölçü birimi ile yazılmıştır. Mi minör tonunda yazılan etüt birlik, ikilik, dörtlük ve sekizlik nota değerlerinden oluşmaktadır. Ayrıca etütte “P, İ, M, A, M, İ, P, İ, M, A”, “P+A, İ, M, A, M, İ, A+P, İ, M, A”, “P, İ, M, A, M, İ, P, İ, M, A, M, İ”, “P+A, İ, M, A, İ, M, A, İ, M, A” şekillerinde farklı değişkenlik gösteren arpejler kullanılmıştır. Dördüncü ölçünün sonunda, röpriz işareti bulunmaktadır. Dokuz, on dört, otuz ikinci ölçülerde, “Floje” tekniği kullanılmış olup, yirmi dokuz, otuz, otuz

Behzat Cem GÜNEÇ

Şekil 6. Altı Nolu Etüdün Gösterimi.

Altı numaralı etüt yirmi bir ölçüden oluşmakta ve 4/4'lük ölçü birimi ile La Minör tonunda yazılmıştır. Otuz ikilik, sekizlik, dörtlük, birlik notalar ve dörtlük, sekizlik sus nota değerleri kullanılmıştır.

İki, yedi, on iki, on üç ve on beşinci ölçülerde röpriz işareti kullanılmaktadır. Sağ elde P,M,İ,M,İ,M,İ,M arpeji bulunmaktadır. Üçüncü ölçüde P,M,İ,M,A,M,A,İ arpeji çalıştırılmış ve etüt bitene kadar bu kombinasyonlar P,İ,M,A, parmaklarıyla farklı şekillerde kullanılmıştır. Bu şekilde devam eden etütte on altıncı ölçüde P ve A parmakları birlikte kullanılmıştır. On sekizinci ölçünün başına kadar simetrik

hareketlikler görülmektedir. Bu etüt öğrencilerin tamamen sağ eldeki arpej tekniğinin gelişmesini ve hızlanmasını hedeflemektedir. On dokuzuncu ölçüde bulunan sekizlik La notasında Staccato ifadesi belirtilmiş ve ölçünün son sekizliğinde sekizlik es işareti kullanılmıştır. Yirminci ölçüde dörtlük es, sekizlik notada staccato ardından sekizlik ve dörtlük es verip son dörtlüğünde ise dörtlük La notası uzatma bağı ile son ölçünün birlik notasına bağlanarak etüt bitirilmiştir (Şekil 6).

Küçük Etüt No:7

Allegro Agitato **Behzat Cem GÜNEÇ**

The musical score for 'Küçük Etüt No:7' is written in 4/4 time. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Allegro Agitato'. The score consists of 10 measures. Measures 1-4 are marked with a 'p' (piano) dynamic and a '(5)' fingering. Measures 5-8 are marked with a '(6)' fingering. Measures 9-10 are marked with a '(4) (5)' fingering. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings.

Şekil 7. Yedi Nolu Etüdün Gösterimi.

Yedi numaralı etüt, toplam 10 ölçü ile La minör tonunda ve Allegro Agitato (120-168 BPM) temposunda yazılmıştır. Etütte 4/4'lük ölçü birimi bulunmaktadır. Ayrıca otuz ikilik ve ikilik nota değerlerinden oluşmaktadır. Etütte "P,İ,M,İ,A,İ,M,İ"

ve “P,İ,M,A,P,İ,M,A” arpejleri kullanılmaktadır. İki, üç, altı ve sekizinci ölçülerde röpriz işareti kullanılmaktadır. Altıncı ölçüde birinci dolap yedinci ölçüde ikinci dolap ifadesi bulunmaktadır. Dokuz ve onuncu ölçüde akor basıp tarama ve Floje tekniği kullanılmış olup, onuncu ölçünün son notasındaki ikilik Floje, dördüncü tel yedinci perdeden basılması gerektiği belirtilerek etüt bitirilmiştir (Şekil 7).

Küçük Etüt No:8

Behzat Cem GÜNENÇ

Adagio

3

C 1/2 I

5

C 1/2 V

7

C 1/2 V

9

C 1/2 V

11

C 1/2 V

Şekil 8. Sekiz Nolu Etüdün Gösterimi.

Sekiz numaralı etüt, La minör tonunda 13 ölçüden oluşmuş olup Adagio (66-76 BPM) temposunda yazılmıştır. Etütte 4/4'lük ölçü birimi bulunmaktadır. On altılık, noktalı sekizlik, dördlük ve ikilik nota değerlerinden oluşan etütte sağ elde “P, M, İ; M, İ” ve A kombinasyonlu çalım tekniği kullanılmıştır. Noktalı sekizlik ve on altılık

notalar, on üçüncü ölçüye kadar kullanılarak notaların üzerinde belirtilen ‘‘C1/2, I ve C1/V’’ ifadesi, üstünde bulunduğu tam bare veya yarım barenin hangi perdeden basılması gerektiğini ifade etmektedir. On birinci ölçüde simetrik geçişler bulunmaktadır ve on üçüncü perdenin son ikilik notasını beşinci perdeden la minör yarım baresini kullanarak etüt bitirilmiştir (Şekil 8).

Küçük Etüt No:9

Behzat Cem GÜNENÇ

Çifte Sofyan *m i m i m i a m i* *3 2 3 2 0 3 2* *3 2* *a m i* *m i m i m i* *0 3 2*

3 0 0 3 1 0 0 1 0 *3 2 0 3 1 3 4 0* *3 2 0 3 3 2 0 3 2*

3 0 0 3 2 3 4 3 0 *3 0 0 3 1 0 0 1 0* *3 2 3 2 0 3 2*

3 2 *3 0 3 0 3 0 0 3 0* *m i a i m i a m i* *3 0 0 3 1 0 0 1 0*

3 2 *3 0 3 0 3 0 0 3 0* *3 2* *3 0 3 0 3 0 0 3 0*

3 2 *3 0 3 0 3 0 0 3 0* *3 2* *3 0 3 0 3 0 0 3 0*

3 2 *3 0 3 0 3 0 0 3 0* *3 2* *3 0 3 0 3 0 0 3 0*

19

1.- 4. Ölçüler Arası
Bars between 1 - 4

22

25

5.- 8. Ölçüler Arası
Bars between 5 - 8

28

30

33

Apoyando

sfz

Şekil 9. Dokuz Nolu Etüdün Gösterimi.

Dokuz numaralı etüt, La minör tonunda ve 35 ölçüden oluşmaktadır. Temposu, Çifte Sofyan (80-120 BPM) olup, 9/8'lik ölçü birimi bulunmaktadır. Sekizlik, noktalı dörtlük ve dörtlük nota değerlerinden oluşan etütte ikili çekme sesler ve üçleme notalar kullanılmaktadır. Kullanılan üçleme notaların bas seslerindeki noktalı dörtlük notaları, üçleme bitene kadar susturulmaması gerektiğini ifade etmektedir. Etütte röpriz işareti sık kullanılmış olup, alterasyona uğrayan sesler bulunmaktadır. İlk ölçüde 2+2+2+3(9) zamanlı ritim, yirmi dokuzuncu ölçüde 2+2+3+2(9) zamanlı ritim şeklinde değişim

göstererek ilerlemektedir. Yirmi dokuzuncu ölçüden otuz ikinci ölçüye kadar Pianissimo nüansı kullanılmaktadır. Bu kullanım, yirmi dokuzuncu ölçüden otuz ikinci ölçüye kadar uzanan ikili düz çizgi ve sonunda ‘’ppp’’ harfleri ile belirtilmiştir. Otuz beşinci ölçüde Descrescendo, Forzando nüansı ve Apoyando vuruş tekniği kullanılmaktadır. Descrescendo notaların altında ‘’>’’, Forzando ise ‘’sfz’’ şeklinde belirtilmektedir. Apoyando vuruş, sağ elin tele vuruş yaptıktan sonra bir alt tele yaslanması olarak bilinmektedir. Etütün son ölçüsünde Apoyando tekniği M,İ parmaklarının kullanılması bitirilmesi istenmiştir (Şekil 9).

Küçük Etüt No:10

Behzat Cem GÜNENÇ

Valse

13

19

23

27

* Bütün sesler uzayarak birbirlerine karışsın. Ayrıca birinci teldeki sesleri vurgulayarak uzatın, melodi birinci telde gizli.
 * Let all notes ring. Melody is on the first string.

2 C 1/2 V (12)

37 (12)

C 1/2 X (10)

41 (7) (10)

C 1/2 V (10)

45 (8)

49

55 a i m i m i a i m i m i

59 p i m i m i m i m i m i a

63

Perdenöresi

Son dört akoru üç yok olana kadar bir kaç kez tekrarlı. Perdenöresi Last 4 Bars.

Şekil 10. On Nolu Etüdün Gösterimi.

On numaralı etüt, Valse (84-96 BPM) temposunda, La minör tonunda olup 66 ölçüden oluşmaktadır. Etütte 3/4'lük ölçü birimi bulunmaktadır. Sekizlik, dördlük, noktalı ikilik ve ikilik nota değerlerinden oluşmaktadır. İlk üç ölçüde röpriz işaretleri bulunmaktadır. Kırk sekizinci ölçüye kadar notaların üzerlerinde kullanılması gereken perde numaraları yarım bare şeklinde belirtilmiştir. P ile melodiyi gösteren notalardan sonra ikili simetrik akor hareketleri bulunmaktadır. Etütte seslerin uzayarak birbirlerine karışması ve melodi gizliliğinin birinci telde olduğu belirtilmiştir. Alterasyona uğrayan Sol, Re ve Do notalarında diyez işareti kullanılmıştır. Notalar arası bağlı notlar ve uzatma bağı olan notalar kullanılmıştır. "P+A,İ,M,İ,M,İ" ve "P,İ,M,İ,M,İ,M,İ,M,İ,A" sağ parmak vuruşları Descrescendo nüansı ile

kullanılmaktadır. Son dört akorun Perdendesi nüansı ile tekrarlanması istenerek akor ile bitirilmiştir (Şekil 10).

Küçük Etüt No:11

Behzat Cem GÜNEÇ

Dokuz Sekizlik
2+2+2+3

1 - İlk 5 porteyi 2. ve 3. parmakları kullanarak tekrar çal.
I - Repeat first 5 staves with 2. and 3. fingers.

II- İlk 4 porteyi 3. ve 4. parmakları kullanarak tekrar çal, sonra 13. ölçüden devam et.
II - Repeat first 4 staves with 3. and 4. fingers, continue with bar number 13.

Şekil 11. On Bir Nolu Etüdün Gösterimi.

On bir numaralı etüt, La minör tonunda olup 16 ölçüden oluşmakta ve 9/8'lik ölçü birimi bulunmaktadır. Etüt sekizlik, noktalı dörtlük, dörtlük, noktalı dörtlük es ve dörtlük es nota değerlerinden oluşmaktadır. İlk ölçüden itibaren bağlı çalım (Legato) tekniği kullanılmış ve notalar arasında alterasyon seslere çokça yer verilmiştir. P parmağı ile İ ve M vuruşları kullanılıp sol elde bağ yapılarak staccato tekniği ile esler

ezgilerle birlikte vurgulanmaya çalışılmıştır. Etütte yer alan son ölçü La sesinden oktava kaydırarak bitirilmiştir (Şekil 11).

Küçük Etüt No:12

Behzat Cem GÜNENÇ

Baião *p m i p m i p m p m i p m i p m p m i p m i p m*

3

5

7

9

rit.

cresc.

10

Şekil 12. On İki Nolu Etüdün Gösterimi.

On iki numaralı etüt, Mi minör tonunda olup Baião (120-160 BPM) temposunda ve 10 ölçüden oluşmaktadır. Etütte 4/4'lük ölçü birimi bulunmaktadır. Kitapta yer alan bu son etüt otuz ikili, noktalı sekizlik ve sekizlik nota değerlerinden oluşmaktadır. İlk ölçüde decrescendo nüansı belirtilmiş ve P,M,İ parmaklarında Tremola tekniği kullanılmıştır. Dokuzuncu ölçüye kadar röpriz işareti bulunmaktadır. Altıncı ölçüde tam bare kullanılmış ve dokuzuncu ölçüde Ritardando nüansı

kullanılmıştır. Bu şekilde ilerleyen etüt son ölçüde akor basımı ile yukarı taranarak bitirilmiştir (Şekil 12).

Yapılan araştırmaya ait alt problemlerin açıklığa kavuşturulması amacı ile cevap niteliğinde hazırlanmış olan tabloların her biri on iki küçük etüt metodunda yer alan etütleri içermektedir.

Tablo 1. 12 Küçük Etüt Metodunda Yer Alan Etütlerin Ritmik Yapı Bulguları.

ETÜT1
• 3\4 ♩:40-60 BPM
ETÜT2
• 4\4 ♩:25-45 BPM
ETÜT3
• 4/4 ♩:168-200 BPM
ETÜT4
• 2/4 ♩:80-100 BPM
ETÜT5
• 4/4 ♩:90-110 BPM
ETÜT6
• 4/4 ♩: 90-120 BPM
ETÜT7
• 4/4 ♩: 120-168 BPM
ETÜT8
• 4/4 ♩:66-76 BPM
ETÜT9
• 9/8 ♩:80-120 BPM
ETÜT10
• 3/4 ♩:84-96 BPM
ETÜT11
• 9/8 ♩: Çifte Sofyan
ETÜT12
• 4/4 ♩:120-160 BPM

Tablo 2. 12 Küçük Etüt Metodunda Yer Alan Etütlerin Melodik ve Armonik Yapı Bulguları.

ETÜT1
• Basit melodik ifadeler, tekrar eden notalar ve aralıklar, yüksek ve alçak notalar arasında geçişler. • Bas hattı ve melodi arasındaki kontrast ilerleyiş ve sonuçlandırıcı akor bulunmaktadır.
ETÜT2

• Basit temel akorlar • Tekrarlayan melodik motifler • Bas ve melodi kombinasyonu • Kapanış arpejleri ve akorlar • Sonuç bölümü: melodi ve bas sesi kullanılmıştır.
ETÜT3 • Sıralı arpej kullanımı • Tekrarlayan nota kalıpları • Arpej Temelli Melodi kalıpları • İnişli ve Çıkışlı Melodi yapı • Altere ses kullanımı bulunmaktadır.
ETÜT4 • Arpej Temelli Melodi • Tekrarlayan Melodik Motifler • Açık Tel Kullanımı bulunmaktadır. • Melodi sakin ve akıcı bir şekilde ilerlemektedir.
ETÜT5 • Arpejler üzerinde yükselen melodik bir çizgiye sahip ve Melodi genellikle alt tellerdeki notalarla ortaya çıkar, üst tellerdeki bas sesleriyle desteklenmektedir. • 12. perde üzerinde (doğal armonikler aracılığıyla bir çeşit "renkli" armonik sesler eklenmiştir. • Parçanın sonlarına doğru yavaşlamalar (rit.) ile melodik ifadede bir doruk noktası yaratılmıştır.
ETÜT6 • Etüt, arpejler üzerine kurulmuş bir melodik çizgiye sahiptir. • Arpej dizileri arasında tekrarlayan melodik motifler bulunmaktadır. • Melodinin ana karakteri, sürekli arpejler ve küçük adım hareketleriyle ilerlemektedir. • Etütte, akorların çeşitli ters çevrimleri ile zengin bir armonik doku sağlanmıştır.

ETÜT7 • Melodik çizgi, sağ el arpej teknikleriyle oluşturulmuştur. • Melodik yapı tekrarlı bir şekilde ilerlerken hem yükselen hem de alçalan arpejlerle oluşturulmuştur. • Arpejler genellikle belirli bir harmonik ilerlemeyi takip eder, bu da parça boyunca ton merkezini korumuştur.
--

Doğal harmonikler (flajoleler), parçanın sonlarına doğru eklenerek armonik zenginlik artırılmıştır.
ETÜT8 - Melodik çizgi, sürekli bir hareket halinde olup, adagio temposu içinde yavaş fakat sürekli bir akış sağlamaktadır. - Harmonik yapı, sağ eldeki arpej dizileri ile eşzamanlı ilerlerken, sol elin pozisyon değişiklikleriyle geniş bir armonik yelpaze oluşturulmuştur.
ETÜT9 - Melodik çizgi, arpejler ve sürekli bir akıcı yapı içinde oluşturulmuştur. - Melodi, bas seslerin sabit tutulmasıyla birlikte arpejlerden yükselen ana tema olarak öne çıkmaktadır. - Sforzando (sfz) gibi dinamik vurgular, harmonik yapının belirginleşmesini sağlar ve özellikle son bölümde güçlü bir vurgu oluşturmuştur.
ETÜT10 - Tekrarlayan melodik motifler bulunmaktadır. - Dinamik geçişlere yer verilmiştir. - Sabit bas notalarıyla desteklenen bir armoni kullanılmıştır. - Sforzando ile güçlendirilmiş armonik vurgu görülmektedir.
ETÜT11 - Dokuz sekizlik ritim (2+2+2+3): Parçanın ana ritmik yapısıdır. - Legato ve staccato teknikleri kullanılmıştır. - Sabit bas notaları, özellikle başparmak ile sürekli olarak basılarak harmonik zemini sağlamlaştırmaktadır. - Armonik vurgular, legato bağlamaları ve dinamik farklılıklarla desteklenmiştir.
ETÜT12 - Motifler parça boyunca aynı ritmik yapı içinde tekrarlanarak melodik devamlılık sağlamaktadır. - Sağ eldeki arpejler, melodi ile harmoniyi aynı anda yürütülmektedir. - Bas tellerdeki sabit notalar, parçanın harmonik temelini oluşturmaktadır. - Ritmik ve harmonik vurgular, parçanın dinamik yapısına katkıda bulunur. Özellikle ritardando (rit.) ve diğer dinamik değişiklikler, hem melodiye hem de harmoniyi etkilemektedir.

Tablo 3. 12 Küçük Etüt Metodunda Yer Alan Etütlerin Başlangıç Düzeyindeki Öğrencilerin Sağ El Teknik Kazandırma Bulguları.

ETÜT1
Tirando tekniği kullanılmaktadır.
ETÜT2
Tirando ve P,M,İ parmak tekniği kullanılmıştır.
ETÜT3

• Tirando ve P,M,İ parmak tekniği kullanılmıştır.
ETÜT4
• P,İ,M,A arpej kullanımı mevcuttur.
ETÜT5
• P,İ,M,A parmak kullanımı
• Tirando tekniği kullanımı
• Arpej tekniği kullanımı mevcuttur.
ETÜT6
• P,İ,M,A VE M,İ,M,İ parmak kombinasyonları
• Tirando kullanımı
• Hızlı parmak değişimleri bulunmaktadır.
ETÜT7
• P,İ,M,A parmak kullanımı
• Arpej tekniği kullanımı
• Thumb Sweep (Başparmak Süpürmesi) kullanımı mevcuttur.
ETÜT8
• P,İ,M,A parmak kombinasyonu ile P,İ,M birlikte çekme
• İkili Vuruş kullanımı bulunmaktadır.
ETÜT9
• P,İ,M,A parmak kombinasyonları
• Apoyando (destekli vuruş) tekniği
• Tirando tekniği
• Arpej tekniği
• Alternating (Değişimli) Parmak Tekniği
• Thumb Strumming (Başparmakla Tüm Tellere Vurma) teknikleri kullanılmaktadır.
ETÜT10
• Arpej tekniği
• P,İ,M,A kombinasyonlu kullanımı
• Tirando tekniği
• Hızlı ve kontrollü parmak geçişleri
• Sforzando (sfz) kullanımı yer almaktadır.
ETÜT11
• Arpej tekniği
• Legato tekniği
• Parmakların ayrışması bulunmaktadır.
• P,İ,M,A parmak kullanımları
ETÜT12
• Tremolo tekniği
• Cressendo (Vurgulu çalma) (>) tekniği
• Thumb strum (P parmakla tarama) tekniği kullanılmaktadır.

Tablo 4. 12 Küçük Etüt Metodunda Yer Alan Etütlerin, Başlangıç Düzeyindeki Öğrencilerin Sol El Tekniği Kazandırma Bulguları.

ETÜT1
• Parmak yerleştirme
• Açık pozisyon, sabit bas parmakların kullanımı

• Akor basma tekniklerine yer verilmektedir.
ETÜT2 • 1,2,3,4 parmak kullanımı • Pozisyon geçişleri • Akor geçişleri ve parmak yerleşimi yer almaktadır.
ETÜT3 • Parmak Yerleşimi • Açık Tel Kullanımı • 1. , 2. ve 3. parmaklarla sıklıkla kullanılan pozisyonlara yer verilmiştir.
ETÜT4 • Pozisyon Sabitliği • Temel Akor Duruşları • Yarım Pozisyon Değişikliklerine yer verilmiştir.
ETÜT5 • Vibrato • Glissando • Flageolet • Apo Destekli basma tekniği ve • Pozisyon değişikliklerine yer verilmiştir.
ETÜT6 • Pozisyon değişiklikleri • Parmak indeksi üzerinde hızlı geçişler • Düşük ve yüksek perdelerde oynama • Stacotta çalma tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT7 • Pozisyon değişiklikleri • Floje • Diyagonal parmak hareketleri • Açık tellerin kullanımı • Akor basma tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT8 • Pozisyon değişiklikleri • Barre (Tam ve Yarım Barre) • Diyagonal parmak hareketleri • Açık tellerin kullanımı • Akor basma tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT9 • Pozisyon değişiklikleri • Double Stops (İkili Sesler) çalımı • Açık tellerin kullanımı

• Hızlı parmak geçişleri • Apoyando destekli basım tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT10 • Pozisyon değişiklikleri • Bağlama (Legato) • Tek parmakla birden fazla teli basma • Parmak geçişleri ve esneklik • Düşük ve yüksek perdelerde çalma • Akor basma tekniği • Hızlı ve keskin geçişler • Bare kurma tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT11 • Legato • Pozisyon değişiklikleri • Glissando • Parmak numaralandırması ve koordinasyonu • Dinamik suslara yer verilmiştir.
ETÜT12 • Pozisyon Değişiklikleri • Parmak koordinasyonu • Hızlı parmak geçişlerine yer verilmiştir.

Tablo 5. 12 Küçük Etüt Metodunda Yer Alan Etütlerin Başlangıç Düzeyi Öğrencilerinin Müzikal İfade ve Dinamiklerinin Hedef Davranışlar Bağlamında Kazanım Bulguları.

ETÜT1 • Röpriz • Sağ ve sol el için basılması gereken numaralar • Uzatma bağı teknikleri kullanılmıştır.
ETÜT2 • Röpriz • Floje • Ritardando • Perde belirten numaralı notalar • Harm12 (Flajole) Kullanımı tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT3 • Dolap • Röpriz • Ritardando • Puandorg

• Segno • Perde belirten numaralı notaların kullanımına ilişkin tekniklere yer verilmiştir.
ETÜT4 • Röpriz • Ritardando • Puandorg • Tel belirten numaralar • notaların kullanımına ilişkin tekniklere yer verilmiştir.
ETÜT5 • Harm 12 • Puandorg • Ritardando • Pima çeşitliliği • Harm12 (Flajole) Kullanımı tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT6 • Röpriz • Stacatto • Uzatma bağı tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT7 • Röpriz • Sağ sol parmak numaraları • Harm12 (Flajole) Kullanımı • Dolap işareti • Thumb Sweep (Başparmak Süpürmesi) tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT8 • Bare basım kullanımına yer verilmiştir.
ETÜT9 • Röpriz • Decrescendo • Apoyando • Sforzando (sfz) • Crescendo • Pianissimo • Fermata müzikal ifadelerin kullanımına yer verilmiştir.
ETÜT10 • Röpriz • Puandorg • Bağ • Crescendo

• Bare ifadesi • Tel ve parmak numaraları tekniklerine yer verilmiştir.
ETÜT11 • Legato • Glissando • Stacatto • Tel ve parmak göstergeleri • Röpriz kullanımına yer verilmiştir.
ETÜT12 • Descrescendo • Röpriz • Ritardando • Tremola • Bare • Thumb strum (parmakla tarama) tekniklerine yer verilmiştir.

Tablo 6. 12 Küçük Etüt Metodunda Yer Alan Etütlerin, Başlangıç Düzeyindeki Öğrenciler Açısından Eğitimsel Kazanım Bulguları.

ETÜT1 • Melodi çalma becerisi • Sağ el tirando çalışması, arpej kontrolü • P,M,İ kulanma becerisi • Dinamik kontrol sağlama • Güçlü final yapısını belirtme kazanımlarına yer verilmiştir.
ETÜT2 • Sağ ve sol el kontrolü, foleje ses basımı • Bas sesi sabitleme • Akor ve bas seslerinde düzgün geçiş ve dinamik kontrol • Akor geçişlerinde sol el koordinasyonu ve sabit pozisyonda çalma • Hızlı pasajlar için sol el pozisyon değişikliği ve hız artırımı gibi kazanımlar sağlamaktadır.
ETÜT3 • Sol el, basit akorları basma yeteneği • Sağ ve sol el kordinasyonunu hızlı kullanma gelişimi • Hızlı ve akıcı çalma becerisi • Duruş ve pozisyon disiplini • Sabırlı ve dikkatli çalışma alışkanlığı kazandırmaktadır. • Müzikal ifade ve kontrolünü sağlama becerileri kazandırmaktadır.
ETÜT4 • Etüt boyunca her iki elin de doğru ve uyumlu bir şekilde çalışması • Güçlü parmak bağımsızlığı

• Kromatik hareketlerde hız ve temizlik • Pozisyon bilgisi ve parmak yerleşimi kazanımlarına yer verilmiştir.
ETÜT5 • Melodik ve harmonik yapı, öğrencinin sağ ve sol el tekniklerini geliştirmeye odaklanmış bir yapıya sahiptir. Melodik olarak sadedir, ancak sol elin pozisyon geçişlerine alışması ve sağ elde arpej desenleriyle uyum sağlaması hedeflenmiştir.
ETÜT6 • Sağ el arpej tekniği geliştirme ve parmaklar arasındaki koordinasyon artırma • Sol elin pozisyon değiştirme becerisi hızlanır ve esneklik kazanma • Sol elde birden fazla teli aynı anda basabilme becerisinin gelişimi • Sağ ve sol el koordinasyonu hızlandırılarak, parmakların bağımsız çalışmasını sağlamaktadır.
ETÜT7 • Sağ elde arpej teknikleri kullanımı hakimiyeti arttırmayı ve parmakların doğru sırayla kullanılması geliştirme hedeflenmiştir. • Sol elin pozisyon değiştirme becerisini ve hızını artırma hedeflenmiştir. • Farklı parmak dizilimleri ile arpej geçişlerini temiz ve net bir şekilde icra etmeyi öğretme hedeflenmiştir. • Müzikal ifade ve dinamiklerin doğru uygulanması ile müzikal yorumlama becerisini güçlendirme hedeflenmiştir. • Doğal harmoniklerin (flajoleler) doğru şekilde icra edilmesini geliştirme hedeflenmiştir.
ETÜT8 • Sağ elde arpej tekniklerinin düzgün ve akıcı bir şekilde geliştirilmesi hedeflenmiştir. • Barre (yarım barre) tekniğiyle, birden fazla teli aynı anda basma becerisi kazandırma becerisi hedeflenmiştir. • Yavaş tempoda (Adagio) çalma becerisini ve müzikal ifadeyi güçlendirme amaçlanmıştır. • Sağ eldeki parmakların (p, i, m, a) dengeli ve kontrollü kullanımını geliştirme hedeflenmiştir. • Melodik ve armonik yapılar üzerinde kontrol sağlayarak, öğrencinin müzikal anlayışını geliştirme amaçlanmıştır.
ETÜT9 • Arpejler sırasında sağ el parmaklarının doğru sıralama ile çalışması, sol elin basışlarıyla uyumlu hale getirilmesi amaçlanmıştır. • Sağ elin p, i, m, a parmaklarını kullanarak arpej dizilerini temiz ve akıcı bir şekilde çalabilme becerisini geliştirmektedir. • Çifte Sofyan usulü ile öğrencinin ritmik becerisini güçlendirme ve belirli bir ritim içerisinde arpejleri doğru şekilde uygulama hedeflenmiştir.

• Sol eldeki akor geçişleri, pozisyon değişiklikleri sırasında doğru ve hızlı hareket etmeyi öğretmektedir. • Hızlı arpej bölümleri ve daha yavaş melodik pasajlar arasında geçiş yaparak müzikal esneklik kazanmayı hedeflemektedir. • Parçada yer alan piano (p), sforzando (sfz) ve pianissimo (ppp) gibi dinamik işaretler ile öğrencinin ses kontrolü ve müzikal duyarlılığı artırmak amaçlanmıştır. • Son bölümlerde yer alan destekli vuruş (apoyando) tekniği ile sağ elin tel üzerinde daha güçlü ve kontrollü bir vuruş yapabilme becerisinin kazandırılması hedeflenmektedir. • Etüt boyunca yer alan melodik yapıların cümlelenmesi, ifade ve müzikal anlamın vurgulanması üzerine geliştirilmesi amaçlanmaktadır.
ETÜT10 • Arpej ve melodik pasajlarda iki elin uyumlu ve dengeli bir şekilde çalışması sağlanmaktadır. • Sağ elde kullanılan arpejlerle birlikte öğrenci, farklı arpej desenlerini temiz ve hızlı bir şekilde çalmayı amaçlanmaktadır. • Sol elde pozisyonlar arası geçişlerin hızlanması ve doğruluğu, esneklik ve rahatlık kazanılması amaçlanmaktadır. • Barre tekniğinin doğru uygulanmasıyla birden fazla teli aynı anda basabilme becerisi geliştirilmesi amaçlanmıştır. • Piano (p), sforzando (sfz), pianissimo (ppp) gibi dinamik işaretlerle öğrencinin dinamik kontrolü ve müzikal ifadesini güçlendirmek amaçlanmaktadır. • Sağ elin arpejleri ile sol elin melodik hatları dengeli bir şekilde yürütülmesi ile melodik akıcılığın geliştirilmesi amaçlanmıştır.
ETÜT11 • Arpejlerle sağ ve sol elin uyum içinde çalışması öğretilmesi hedeflenmiştir. • Sağ elde arpejlerin temiz ve doğru bir şekilde çalınması amaçlanmıştır. • Sol elde pozisyonlar arasında hızlı ve doğru geçişler yapabilme becerisi amaçlanmıştır. • Hem sağ hem de sol elde hızlı ve net parmak geçişlerinin öğretilmesi amaçlanmıştır. • Legato, staccato ve dinamik işaretlerle doğru müzikal ifade ve duyarlılığın kazandırılması amaçlanmıştır.
ETÜT12 • Sağ eldeki arpejlerle sol eldeki basışların uyumlu ve dengeli olmasını sağlamak ve iki elin koordinasyonunu artırma kazanımı amaçlanmıştır. • Sağ eldeki arpejlerde p, i, m parmaklarının doğru sırada ve akıcı bir şekilde kullanımının kazandırılması amaçlanmaktadır. • Sol elde farklı pozisyonlara hızlı ve doğru bir şekilde geçiş yapabilme becerisinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

- Düzenli arpej kalıpları ve ritim yapısı ile öğrencinin ritmik farkındalığını ve zamanlama becerisini geliştirme hedeflenmiştir.
- Hem sağ hem de sol eldeki tekniklerin müzikal ifadeyle birleştirilmesini öğretir ve böylece öğrencinin müzikal duyarlılığının gelişmesini amaçlamaktadır.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Yapılan çalışmada 12 Küçük Etüt Metot kitabında yer alan toplam 12 etüt doküman analizi ile analiz edilerek yapılan içerik çözümlemesi ile öğrenci kazanımları bağlamında analiz edilerek aşağıda yer alan sonuçlara ulaşılmıştır:

- 12 Küçük Etüt Metodu'nda yer alan etütlerin yalnızca birkaç tanesinde staccato kullanımı görülmektedir. Bununla birlikte kitapta yer alan etütlerde kullanılan bağ ve senkop bağ çalışmaları yer almaktadır.
- Kitapta sağ ve sol el akor kullanımı görülmekle birlikte, sağ ve sol el parmak teknikleri kazanımına yer verilmiştir.
- 12 Küçük Etüt metodu'nda puandorg nuansı kullanımı ve öğrencilerin yaratıcı ifadesini daha rahat bir şekilde ortaya koymasını hedeflemiştir.
- Kitapta yer alan etütlerde akorlarda parmak numaraları kullanımının, simetrik geçişlerin ve akor çevrimlerinin yer aldığı görülmektedir. Bu şekilde öğrencinin sağ ve sol el kombinasyonunu birlikte kullanabilme yetisi kazandırılmak istenmiştir.
- Kitapta yer alan etütlerde altere sesler sık kullanılmış ve böylece öğrenciye armonik yapılarda altere ses kullanımına yönelik bir hazır bulunuşluk verilmeye çalışılmıştır.
- Yazılan etütlerde sıkça röpriz ve dolap kullanımına yer verildiği görülmektedir. Böylece aynı ölçülerin farklı nüans teknikleriyle çalımı istenmektedir.
- Kitapta sıkça yer verilen floje tekniği ile öğrencinin sol el klavyesindeki parmak hakimiyeti sağlanmak istenmiştir.
- 12 Küçük Etüt Metodu'nda yer alan alzapua, tirando, floje, legato, tremola ve staccato tekniklerinin sık kullanıldığı görülmektedir. Bu bağlamda öğrencinin sağ ve sol ellerdeki teknik gelişiminin kazandırılması istenmektedir.
- Kitapta yer alan etütlerin her birinin temposu farklı biçimlerde yazılmıştır. Bu şekilde öğrenciye farklı tempo kullanımlarıyla yaratacakları nüansların paralel bir şekilde ilerlemesi kazandırılmak istenmiştir.

- 12 Küçük Etüt kitabında yer alan etütlerde kullanılan nüans zenginliği dikkat çekmektedir. Böylece   ęrencinin m  zikalitesinin gelişimi de göz önünde bulundurulmuştur.

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda 12 Küçük Etüt metodunun içerdiği klasik gitar eğitimi sürecinde kullanılmakta olan başlangıç düzeyi   ęrencisi için kazandırılması beklenen hedef davranışların büyük ölçüde örtüştüğü görülmektedir. Bu doğrultuda   ęrencilerinin hem teknik hem de müzikal olarak gelişimine katkı sağlamakta, başlangıç düzeyindeki   ęrenci motivasyonunu geliştirerek klasik gitar eğitimi sürecinde aktif rol almakta olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Aydın, A. (2016). **Klasik Gitar Eğitiminde Temel Teknikler ve Uygulama Yöntemleri**, Gitar Eğitim Yayınları.
- Charles, M. (1990). **Ben Bir Orkestra Şefiyim**, Afa Yayınları, İstanbul, Sayfa 18.
- Günenç, B. (2018). **12 Küçük Etüd**, 1. Yalın Yayıncılık.
- Hallam, S. (2006). **Music Psychology in Education. Bedford Way Papers**, Institute of Education, University of London.
- Karahan, E. (2004). **Gitar Eğitiminde Teknik ve Müzikal İfade**, Yalın Yayıncılık, Müzik Eğitimi Alanında Araştırmalar ve Değerlendirmeler (Karahan).
- Say, A. (1992). **Müzik Ansiklopedisi**, (1.Baskı). Ankara: Başkent Yayınevi.
- Schleuter, S. (1984). **A Sound Approach To Teaching Instrumentalists**, The Kent State University Press.
- Sor, F. (1830). **Op. 60 Etudes For Classical Guitar**. Paris: Meissonier.
- Tyler, J. ve Sparks, P. (2002). **The Guitar and Its Music: From the Renaissance to the Classical Era**, Oxford University Press.
- Uçan, A. (1994). **Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Turnbull, H. (2006). **The guitar: From the Renaissance to the present day (Vol. 1)**. Bold Strummer.
- Yücel, C. (2017). **Klasik Gitar Eğitiminde Başlangıç Teknikleri ve Pedagoji**, İstanbul: Müzik Eğitim Yayınları.

Makaleler

- Akdoğu, O. (1995). Müziksel Yozlaşmanın Türk Toplumuna Etkileri, **Orkestra Aylık Müzik Dergisi**, Sayı: 264, İstanbul: 1995.
- Küçükosmanoğlu, O. H. (2011). Eğitim Fakültelerinde Başlangıç Gitar Eğitiminde Kullanılan Metodların İncelenmesi, **E-Journal of New World Sciences Academy Fine Arts**, 6 (3), 335-349.
- Öz Biber, N. (2001). “İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi”. **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt:14, Sayı:1.

Öztutgan, Z., ve Tecimer, B. (2017). Özengenlere Yönelik Gitar Öğretiminde Aydıntan ve Cracknell Metotlarının Karşılaştırmalı Analizi ve Bir Model Program Önerisi. **The Journal of Academic Social Science Studies**, 3(64).

Tezler

Akçay, Ş. Ö. (2011). **Gitar Eğitiminde Performans Ölçeği Geliştirme Çalışması**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Arslanoğlu, Z. (2010). **Klasik Gitar Öğretim Edebiyat Türünün Değerlendirilmesi**, Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

Halvaşı, A. (1999). **Ülkemiz Müzik Eğitiminde Klasik Gitar**, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.

Özdek, A. (2006). **Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Tarman, Ş. (1996). **Bekir Küçükay'ın "Klasik Gitar Başlangıç Yöntem"İnin Hedef, Hedef Davranış ve İçerik Yönü İncelenmesi**, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Yılmaz, E. (2016). **Klasik Gitar Eğitiminde Repertuar Seçimi ve Öğretim Yöntemlerinin İncelenmesi** (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İnternet Kaynakları

<https://www.guitardaily.net/blog/gitarda-parmak-harf-ve-numaralari>, Erişim tarihi: 02.10.2024.